

FESTIVAL ILI PODRUM?

PIŠE: DRAŽEN VRDOLJAK

Ima li izgleda da u toku godine 1974. jugoslavenska pop-glazba dođe u primjereniji odnos prema našoj standardnoj „festivalskoj” zabavnoj glazbi? Kažem li „primjereniji odnos”, pomišljam na relaciju koja tzv. „progresivnu” domaću rok-glazbu neće, kao dosad, držati izvan zidina zabavnog-glazbenog establishementa, nego će je učiniti njegovim sastavnim dijelom.

Sudeći po dosadašnjim iskustvima, posebno onima iz prošle godine, slika se bitno neće izmijeniti, premda bi u vrijeme dominacije roka na svjetskoj popularnoj glazbenoj sceni njegov uzlet i u nas trebao biti sve primjetljivijim. Izgleda, međutim, da će ova činjenica u domaćim relacijama ostati na razini pretpostavke sve dok jugoslavenska estrada bude, na sebi svojstven, uvriježen način, tražila uzore tek u evropskim okvirima.

Na putu do afirmacije domaći se pop-glazbenici sukobljavaju sa šlagerom, kao tradicionalnim i temeljnim produktom naše zabavnoglazbene industrije, na kojemu počiva model domaćeg šou-biznisa — od profila istaknutih festivala i diskografskih izdanja, do usmjerenja najvećeg broja autora i interpreta. Dakako, godinama njegovane oblike nemoguće je radikalno izmijeniti, što u konkretnom slučaju znači kako ne treba očekivati da najaktivniji naši izvođači roka preko noći postanu dominantnim ličnostima lakoglazbenog života, na primjer da Kornelije Kovač stekne značenje Đorđa Novkovića ili braće Kaologjera, Dado Topić popularnost Miše Kovača ili da „Pop Boom” festival zaintrigira publiku poput splitskoga ili opatijskoga. Ali, uporno i dosljedno opredjeljenje prema suvremenijim oblicima popularnog glazbenog izraza može rezultirati opusom koji, u krajnjoj liniji, svojom nazočnošću i ne treba konkurirati popularnosti najprisutnijih tokova naše zabavne glazbe, no neka se nametne svježinom ideja ili novim duhom, što će stanoviti krug publike, osobito mlade, znati cijiniti.

Da je to moguće, uvjeravaju me primjeri nekih zemalja zabavna glazba kojih je stilski slična našoj (Italija, Njemačka, Francuska), pa ipak otvara prostor nekonvencionalnim pokušajima.

Pitanje je, dakle, ustrajnosti eventualnih zagovornika novoga hoće li se, ili ne, znati suprotstaviti tradicionalnim putovima, makar do te mjere da ih oni ne odvedu u pomirbene vode. Istini za volju, nije lako graditi osobni glazbeni koncept u kakvom podrumu, podalje od očiju šire javnosti, dok istodobno iz druge prostorije, s televizijskog ekrana, trijumfalno odjekuju zvuci festivalskih melodija. Iskušenje je veliko, no da mu se mnoge nove generacije nisu oduprle, tj. da su se malodušno prepustile bještavilu postojećega, danas bismo umjesto „Beatlesa” vjerojatno još uvijek slušali „croonere”, Perry Como bi bio popularan kao i nekoć, a Chuck Berry svirao bi blues i znala bi ga samo dječurlija iz njegove četvrti.

Čini se, na žalost, da je mnogi naš pop-glazbenik posustao prije vremena. Rijetki ansambl i solisti, za koje možemo ustvrditi da su uspjeli premostiti granicu što ih je godinama dijelila od zabavnoglazbene elite, uljuljani zadovoljstvom zbog već postignutoga, mahom sustavno i kontinuirano ne prezentiraju nova ostvarenja, premda im pozicije to omogućuju. Vratimo se načas u godinu 1973: gotovo ni jedan novi album, malo novih snimki, po-manjkanje kreativnosti — bile su to samo neke od značajki pop-scene.

od zabavnoglazbene elite, uljuljani zadovoljstvom zbog već postignutoga, mahom sustavno i kontinuirano ne prezentiraju nova ostvarenja, premda im pozicije to omogućuju. Vratimo se načas u godinu 1973: gotovo ni jedan novi album, malo novih snimki, pomanjkanje kreativnosti – bile su to samo neke od značajki pop-scene.

Svjedoci smo s druge strane postojanja niza interpretata koji imaju najbolju namjeru da se otrgnu od postojećih utjecaja, ali su njihove stvaralačke sposobnosti i profesionalne navike još uvijek daleko od razine, prijeko potrebne da bi se primjetljivije nametnuli.

Ovo uzrokuje pomanjkanje duhovne i kreativne klime iz koje bi se formirala pozornosti vrijedna pop-scena, te svaki istaknutiji rezultat možemo smatrati isključivom zaslugom pojedinaca, a ne infikativnim primjerom postojećega stanja.